

บทที่ 2

วรรณกรรมและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานโครงการเกษตร ภายใต้การนิเทศของสมาชิก องค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยได้ค้นคว้า เอกสารเกี่ยวกับหลักการและแนวทางในการปฏิบัติกิจกรรมขององค์การเกษตรกรในอนาคต แห่งประเทศไทย (อ.ก.ท.) และมีชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า Future Farmers of Thailand (F.F.T.) และองค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา Future Farmers of America (F.F.A.) ที่เกี่ยวข้องกับโครงการเกษตรกรภายใต้ การนิเทศ (Supervised Farming Program) ซึ่งมีแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 องค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย (อ.ก.ท.)

พจน์ พรหมบุตร (2534) กล่าวว่า องค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย (อ.ก.ท.) เป็นองค์กรที่มีแบบอย่างการดำเนินงานจากองค์การเกษตรกรในอนาคตแห่ง ประเทศสหรัฐอเมริกา (F.F.A.) ที่ดำเนินกิจกรรมติดต่อกันมาประมาณ 80 ปี ซึ่งปัจจุบัน มีสำนักงานใหญ่ซึ่งเป็นที่ตั้งของศูนย์กลางการบริหารงาน ระดับชาติ (National F.F.A. Center) ที่เมือง Alexandria มลรัฐ Virginia ส่วนสำนักงานครูที่ปรึกษาระดับชาติ อยู่ในกระทรวงศึกษาธิการที่ Washington D.C. ซึ่งมีการประชุมระดับชาติ จัดขึ้นที่เมือง Kansas City มลรัฐ Missouri สหรัฐอเมริกา

อ.ก.ท. เป็นกิจกรรมในหลักสูตรที่กรมอาชีวศึกษาจัดทำขึ้นในวิทยาลัยเกษตรกรรม ทุกแห่งทั่วประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้เป็นกิจกรรมเพื่อพัฒนานักเรียน-นักศึกษา

อาชีพเกษตรในด้านต่างๆ ให้มีคุณภาพพร้อมที่จะเป็นพลเมืองดีที่มีคุณค่าต่อสังคมและประเทศชาติ (กองวิทยาลัยเกษตรกรรม, 2537)

การพัฒนากิจการ อ.ก.ท. มีการพัฒนาตามลำดับดังนี้ พ.ศ.2501 รัฐบาลไทยได้ส่งครูเกษตรที่ได้รับทุน Agency for International Development (A.I.D.) ไปเข้าร่วมประชุมองค์การ F.F.A. ระดับชาติที่เมือง Kansas City มลรัฐ Missouri สหรัฐอเมริกา เพื่อศึกษากิจการการประชุมวิชาการและแข่งขันทักษะ F.F.A. ระดับชาติ พร้อมทั้งนำมาเป็นแบบอย่างของกิจการ อ.ก.ท. และครูเกษตรที่ได้รับทุนทั้ง 5 ท่าน ได้แก่ อาจารย์วิภาต บุญศรีวังซ้าย อาจารย์สุรพล สงวนศรี อาจารย์ยจกร งามอำไพ อาจารย์ประสงค์ วรยศ และอาจารย์สมร ศรีพงษ์ ใน พ.ศ.2503 กรมอาชีวศึกษาได้จัดให้มีการอบรมผู้บริหารวิทยาลัยเกษตรกรรมทั่วประเทศเกี่ยวกับเรื่องโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ ซึ่งได้รับทุนมาจากองค์การบริหารวิเทศกิจแห่งสหรัฐ (United States Operations Mission) หรือองค์การยู-ซีอม (USOM) โดยทั้งโรงเรียนและวิทยาลัยเกษตรกรรมจะได้รับทุนดำเนินการแห่งละหนึ่งแสนบาท พร้อมทั้งจัดตั้ง อ.ก.ท. เป็นต้นมา พ.ศ.2504 ได้ดำเนินการก่อตั้งหน่วย อ.ก.ท. ครั้งแรกที่วิทยาลัยเกษตรกรรม เชียงใหม่ (มหาวิทยาลัยแม่โจ้ในปัจจุบัน) พ.ศ.2515 กองวิทยาลัยเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา ได้เริ่มขยายกิจการ อ.ก.ท. ในโรงเรียนและวิทยาลัยเกษตรกรรมทั้ง 27 แห่งทั่วประเทศ และใน พ.ศ.2522-ปัจจุบัน กองวิทยาลัยเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา ได้มอบหมายให้สถานศึกษาอาชีพเกษตรทุกแห่งดำเนินการ อ.ก.ท. และตั้งแต่นั้นมา กิจการ อ.ก.ท. ได้เจริญก้าวหน้าขึ้นอย่างกว้างขวาง เป็นที่รู้จักและเป็นที่ยอมรับของนักศึกษาอาชีพเกษตร ครู-อาจารย์และบุคคลทั่วไปมีการติดต่อแลกเปลี่ยน การฝึกอบรม การศึกษาดูงาน ระหว่างผู้บริหาร ครูที่ปรึกษา และสมาชิก อ.ก.ท. กับสมาชิกองค์การประเภทเดียวกันกับประเทศต่างๆ เช่น สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น เนเธอร์แลนด์ ออสเตรเลีย เกาหลี และประเทศฟิลิปปินส์ ต่อเนื่องตลอดมา (กองวิทยาลัยเกษตรกรรม, 2538)

2.1.2 หลักการ วัตถุประสงค์ และคิพจน์ของ อ.ก.ท.

หลักการของกิจการ อ.ก.ท. คือ "เป็นองค์การของนักเรียน-นักศึกษาอาชีพเกษตร ดำเนินงานโดยนักเรียน-นักศึกษาอาชีพเกษตร และเพื่อนักเรียน-นักศึกษาอาชีพเกษตร

โดยมีผู้บริหาร ครู-อาจารย์ คอยให้คำแนะนำ และให้การสนับสนุนการดำเนินงานกิจกรรมขององค์การ"

วัตถุประสงค์ของ อ.ก.ท.

1. เพื่อช่วยเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ ของสมาชิก อ.ก.ท. โดยการปฏิบัติจริงในวิชาชีพเกษตรกรรมและวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง จนมีความมั่นใจ สามารถที่จะนำไปประกอบอาชีพและแนะนำผู้อื่นได้
2. เพื่อช่วยส่งเสริมและพัฒนาความรู้และประสบการณ์แก่สมาชิก อ.ก.ท. เกี่ยวกับการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี การทำงานร่วมกันให้มีความรักและเจตคติที่ดีต่ออาชีพเกษตร
3. เพื่อฝึกหัดและส่งเสริมสมาชิกให้ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี มีคุณค่าต่อสังคม

คติพจน์ของกิจกรรม อ.ก.ท.

เราเรียนรู้ด้วยงานการฝึกหัด	Learning to Do
เราปฏิบัติเพื่อหวังทางศึกษา	Doing to Learn
หาเลี้ยงชีพเพื่อชีวิตพัฒนา	Earning to Live
ใช้วิชาเพื่อบริการงานสังคม	Living to Serve
(กองวิทยาลัยเกษตรกรรม, 2538)	

2.1.3 โครงสร้างการบริหารงานของ อ.ก.ท.

ระดับของการบริหารงานในกิจกรรม อ.ก.ท. มี 3 ระดับ คือ

1. อ.ก.ท. ระดับหน่วย ได้แก่ กิจกรรมที่จัดขึ้นในสถานศึกษาที่สังกัดกองวิทยาลัยเกษตรกรรมทุกประเภทของสถานศึกษา
2. อ.ก.ท. ระดับภาค ประกอบไปด้วยภาคต่างๆ คือ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ แต่ละภาคมีสถานศึกษาในภาคนั้นสังกัดอยู่
3. อ.ก.ท. ระดับชาติ ประกอบไปด้วยหน่วยทุกหน่วยที่สังกัดกรมอาชีวศึกษา (กองวิทยาลัยเกษตรกรรม, 2537)

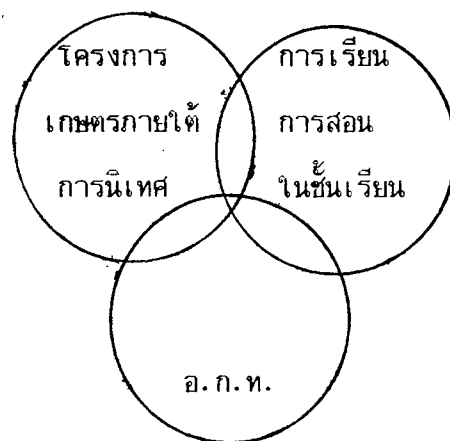
2.1.4 โครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ และปรัชญาการศึกษา

โครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ เป็นโครงการที่เป็นประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีพเกษตรกรรม โดยยึดหลัก "การเรียนรู้ด้วยการกระทำจริง" (Learning by Doing) ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญที่ก่อให้เกิดทักษะและประสบการณ์ทางการเกษตรและอาชีพอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยให้นำเอาทฤษฎีที่ศึกษาจากห้องเรียนมาปฏิบัติให้เกิดเป็นความจริงในระหว่างการดำเนินโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ (กองวิทยาลัยเกษตรกรรม, 2534)

ผ่องพรรณ เชื้อทอง (2531) ได้กล่าวถึงแนวทางในการจัดการอาชีพเกษตรว่า ควรจะให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหา (Problem Solving Approach to Teaching) โดยจะเป็นยุทธวิธีในการเรียนการสอนอาชีพเกษตรที่ผ่านองค์ประกอบ 3 ประการ ได้แก่

1. การเรียนเนื้อหาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
2. กิจกรรมโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ (Supervised Occupational Experience Programs in Agriculture)
3. กิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะของผู้นำและการพัฒนาตนเอง ที่เรียกว่ากิจกรรม อ.ก.ท. หรือ F.F.T. ซึ่งเป็นกิจกรรมที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอน ไม่ใช่หลักสูตรเสริม

โครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ และกิจกรรม อ.ก.ท. จะทำหน้าที่เสมือนห้องปฏิบัติการของนักเรียนที่จะฝึกฝน และนำความรู้ไปใช้ในสภาพที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริง ซึ่งความสัมพันธ์ขององค์ประกอบทั้งสามประการสามารถแสดงเป็นไดอะแกรมได้ ดังนี้

ภาพที่ 1 โมเดลการเรียนรู้การสอนอาชีพเกษตร

ที่มา : ผ่องพรรณ เชื้อทอง (2531)

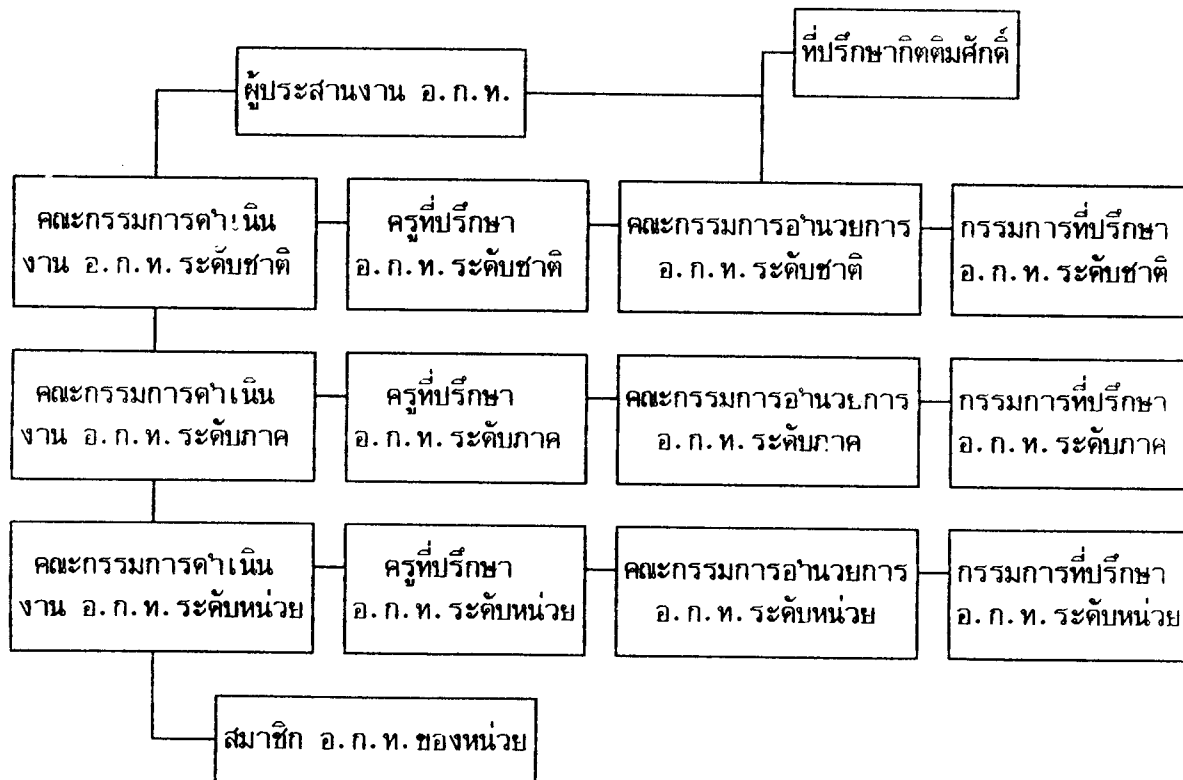
Juergensen (1956 อ้างถึงใน สุพจน์ ฐานะดิลก, 2535) โครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ ซึ่งในสหรัฐอเมริกาเรียกว่า Supervised Occupational Experience Programs หรือตามที่เรียกย่อว่า SOEP เป็นประหนึ่งกระดูกสันหลังของอาชีพเกษตร เพราะเป็นเสมือนห้องปฏิบัติการเกษตรในสถานที่เป็นจริง หรือใกล้เคียงกับความเป็นจริง

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 ได้ระบุโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ เป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งในการเรียนการสอนอาชีพเกษตรแบบครบวงจร กล่าวคือ เป็นโครงการงานฟาร์มที่เกี่ยวกับพืชหรือสัตว์ที่นักเรียน-นักศึกษาปฏิบัติงานที่บ้านหรือสถานศึกษาจัดให้ นักเรียน-นักศึกษาจะต้องเป็นผู้ดำเนินงานด้วยตัวเอง ภายใต้คำแนะนำของครูที่ปรึกษา โดยมีผู้ปกครองให้ความช่วยเหลือและร่วมรับผิดชอบ การที่นักเรียน-นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ทำให้มีความรู้สึกเป็นเจ้าของ เกิดความเข้าใจและมั่นใจว่าตนเองสามารถที่จะปฏิบัติได้จริงและแก้ปัญหาได้ หลักสูตรดังกล่าวกำหนดให้นักเรียน-นักศึกษาได้ฝึกฝนทำโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ ให้สอดคล้องหรือสัมพันธ์กับการเรียนการสอนในห้องเรียน (กองวิทยาลัยเกษตรกรรม, 2531)

2.1.5 ความหมายของโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ

โครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ เป็นโครงการที่ริเริ่มและดำเนินการในสหรัฐอเมริกา ซึ่ง ชัยชาญ วงศ์สัมพันธ์ (2531) ได้อธิบายถึงความหมายของโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศไว้ว่า เป็นกิจกรรมด้านการเกษตรที่ผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการ ครู-อาจารย์ผู้สอนเป็นผู้คอยให้คำแนะนำ เป็นกิจกรรมที่สามารถทำได้ทั้งในสถานศึกษา ที่บ้านของนักเรียน-นักศึกษา ที่ธุรกิจการเกษตรในท้องถิ่น หรือที่อื่นๆ ขึ้นอยู่กับข้อกำหนดของสถานศึกษาและผู้สอนด้วย ซึ่งในเรื่องเดียวกันนี้ Phipps (1980) ได้อธิบายว่า หากมองในแง่การเรียนการสอนแล้ว โครงการเกษตรภายใต้การนิเทศคือ เทคนิคการสอนอย่างหนึ่งที่มีครู-อาจารย์ทำหน้าที่เป็นผู้แนะนำแนวทางให้นักเรียน-นักศึกษาแสวงหาความรู้ ตลอดจนใช้ความคิดในการแก้ปัญหาต่างๆได้ด้วยตนเองในการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีหนึ่ง ครูจะต้องฝึกหัดให้นักเรียนรู้จักใช้ความคิดที่ดีพอที่จะสามารถแก้ปัญหามาของตนเองและกลุ่มได้

โครงสร้างการบริหารงานของ อ.ก.ท. สรุปได้ตามแผนผังต่อไปนี้

แผนผังที่ 1 แสดงการบริหารงานขององค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย
ที่มา : คำรง มีแก้วกฤษ (2529)

2.1.6 วัตถุประสงค์ของโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ

โครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ เป็นวิชาที่เน้นทักษะเพื่อให้นักเรียน-นักศึกษาได้ฝึกฝนในวิชาชีพที่ตนเองมีความสนใจอย่างแท้จริง โดยสอนให้รู้จักการวางแผนงานปฏิบัติที่ดีให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพเกษตร มีความรับผิดชอบ มีความขยัน และมีความประหยัด ซึ่งมีผลให้นักเรียน-นักศึกษาที่จบการเรียนการสอนในวิชานี้ไปแล้ว จะเป็นเกษตรกรที่ประสบผลสำเร็จในอนาคต ซึ่ง ชัยชาญ วงศ์สำนัญ (2531) และศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาอาชีพศึกษา 5 (2531) ได้กล่าวไว้ดังนี้

1. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำความรู้ทางทฤษฎีไปใช้ในทางปฏิบัติ
2. ทำให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในอาชีพเกษตร
3. ทำให้ผู้เรียนเกิดความรัก และมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพเกษตร
4. ทำให้ผู้เรียนรู้จักการวางแผนในการดำเนินกิจกรรมการผลิต
5. ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยการแก้ไขปัญหาด้วยตัวเองอย่างถูกต้องและเหมาะสม
6. สร้างความเป็นผู้นำและมีความรับผิดชอบ
7. เพื่อหารายได้แก่ตนเอง ครอบครัว และสถาบัน
8. เปิดโอกาสให้เลือกอาชีพเกษตรตามความสนใจ
9. มีการประสานกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชน
10. เพื่อปรับปรุงพัฒนาบ้านเรือนของตนเอง
11. ส่งเสริมการทำงานเพื่อสาธารณะ
12. เพื่อประเมินหลักสูตรการเรียนการสอน

ในเรื่องเดียวกันนี้ ผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบโดยตรงได้กำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ ดังนี้

1. สร้างเจตคติที่ดีต่ออาชีพเกษตรให้กับนักเรียน-นักศึกษา โดยการสอนให้นักเรียน-นักศึกษามีความสนใจในอาชีพเกษตร มีความรับผิดชอบ มีความขยัน มีความอดทน และรู้จักประหยัด

2. ฝึกฝนให้นักเรียน-นักศึกษารู้จักขั้นตอนในการทำโครงการเกษตร รู้จักวางแผนในการทำงาน โดยเริ่มต้นจากการเขียนโครงการ การดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน การ

บันทึกโครงการ ตลอดจนการประเมินโครงการของตนเอง ซึ่งเป็นการวางรากฐานในการ
ทำโครงการเกษตรต่อไป

3. เปิดโอกาสให้นักเรียน-นักศึกษาได้ฝึกฝนทักษะในการทำโครงการเกษตรที่
ตนเองมีความสนใจ เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับตัวนักเรียน-นักศึกษา ในการที่จะ
ออกไปประกอบอาชีพต่อไป (คณะกรรมการสัมมนาเชิงปฏิบัติการวิชาปฏิบัติงานโครงการ
เกษตร, 2531)

2.1.7 คุณค่าของโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ

เชิญ มณีรัตน์ (2517) ได้กล่าวว่า การสอนภาคปฏิบัติให้กับนักเรียนที่เรียนวิชา
เกษตร ควรที่จะจัดอยู่ในรูปของโครงการของนักเรียนแต่ละคน เพื่อที่จะเป็นการเปิด
โอกาสให้นักเรียนแต่ละคนได้แสดงความรู้ ความคิดริเริ่ม ตลอดจนการควบคุมตนเอง อัน
เป็นทางหนึ่งที่มีการเสริมกำลังใจ และเสริมสร้างสมรรถภาพในการเตรียมตัวไป
ประกอบอาชีพทางการเกษตรต่อไป

Phipps (1980) ได้กล่าวไว้ดังนี้

1. เป็นการเตรียมให้มีการพัฒนาความสามารถตามความต้องการและความชำนาญ
ในด้านการเกษตรตามสภาพที่เหมาะสม
2. เป็นการเตรียมหาช่องทางที่น่าสนใจ และมีความรู้ก้าวหน้าในการสร้างพื้นฐานใน
การทำฟาร์มหรืออาชีพอื่น ตามความรู้ความสามารถและความชำนาญในด้านการเกษตร
3. เป็นการหารายได้และรู้จักการประหยัดทรัพย์ตามโอกาสอันควร
4. เป็นการสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียนที่มีความสนใจในด้านการเกษตร
5. เป็นการพัฒนาความคิดริเริ่ม สร้างความภูมิใจในการเป็นเจ้าของ สร้างความ
มั่นใจและความสามารถในการจัดการ
6. ทำให้นักเรียนสามารถช่วยเหลือและสนับสนุนครอบครัวตามโอกาสอันควร
7. ทำให้มีการพัฒนานิสัย เกิดความเข้าใจในคุณค่าของความคิดความสามารถ
 ตลอดจนสร้างเจตคติที่ดีต่อการดำรงชีวิต

8. เป็นการทำให้นักเรียนรู้จักการวางแผน งบประมาณ การจัดบันทึก และการตัดสินใจ

9. ทำให้มีความเจริญก้าวหน้าในด้านการทำฟาร์มหรืออาชีพอื่นๆ ตามความรู้ความสามารถ และความชำนาญทางการเกษตรตามโอกาสที่เหมาะสม

10. เปิดโอกาสให้มีการสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมทางบ้าน

11. ช่วยในการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองหรือนายจ้างกับตัวนักเรียน

12. ช่วยให้มีการส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมท้องถิ่นดีขึ้น

13. ช่วยในการส่งเสริมและพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับบ้านหรือท้องถิ่น

14. เป็นส่วนสำคัญที่เป็นเครื่องมือช่วยในการพัฒนาความสามารถ และความสนใจตามความต้องการของนักเรียน

15. ช่วยให้ครู ผู้ปกครอง นักเรียน มีความเข้าใจในด้านการสร้างความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

16. ช่วยให้การเตรียมและรวบรวมข้อมูลพื้นฐานในการประเมินอิทธิพลต่างๆ ที่มีต่อการเกษตร

17. ช่วยพัฒนาความสามารถในด้านการสร้างความสัมพันธ์

2.1.8 ชนิดของโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ

ในปีการศึกษาหนึ่งๆ สมาชิก อ.ก.ท. ทุกคนจะต้องทำโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศอย่างน้อย 1 โครงการ โดยให้สมาชิกแต่ละบุคคลหรือกลุ่มสมาชิกร่วมกันทำโครงการ ซึ่ง ชัยชาญ วงศ์สามัญ (2531) และ กรมอาชีพศึกษา (2534) ได้สรุปชนิดของโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ ดังนี้

1. โครงการหลักหรือโครงการผลิต (Production Project) หมายถึงโครงการทำฟาร์มของนักเรียนที่ต้องลงทุนดำเนินงานเพื่อให้ได้มาซึ่งผลกำไร และโครงการหลักนี้ นักเรียนจะได้ศึกษา ศึกษาทักษะประสบการณ์ จากชีวิตการทำงานอาชีพเกษตรในสาขาที่ตนเองสนใจ การดำเนินงานตามโครงการหลักจะต้องครบวงจรการผลิต วัตถุประสงค์ที่สำคัญ

ของโครงการนี้ เพื่อหาภาวจากผลผลิตที่ได้รับ โดยภาวจะเป็นของนักเรียน-นักศึกษาเอง

2. โครงการเสริมหรือโครงการสนับสนุน (Supplementary Project) คือโครงการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดทักษะและประสบการณ์เพิ่มเติม นอกเหนือจากโครงการหลัก ซึ่งเป็นโครงการขนาดเล็กและใช้ระยะเวลาสั้นๆ หรือเป็นโครงการที่สนับสนุนโครงการหลัก เช่น ถ้าเลี้ยงไก่เป็นโครงการหลัก ผู้เรียนอาจทำส่วนคักเป็นโครงการเสริม เป็นต้น

3. โครงการปรับปรุง (Improvement Project) หมายถึง โครงการที่มีจุดประสงค์เพื่อปรับปรุงกิจการงานฟาร์มที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น โดยทั่วไปแล้วนักเรียนจะไม่มีรายได้จากโครงการนี้ เช่น โครงการซ่อมแซมโรงเรือนเลี้ยงสุกร

4. โครงการฝึกงานด้านการเกษตร (Placement for Farm Experiences) เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้ผู้เรียนวิชาชีพเกษตร ได้มีความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ เพิ่มเติมเป็นพิเศษในสาขาที่ตนสนใจ ซึ่งยังไม่เคยปฏิบัติในโครงการหนึ่งโครงการใด หรือเคยปฏิบัติมาแล้วแต่ยังขาดประสบการณ์อยู่ จึงเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ออกไปฝึกงานเพิ่มเติมจากงานต่างๆ ทั้งจากรัฐและเอกชน เช่น สถานีทดลองพืชไร่ สถานีทดลองข้าว

2.1.9 การจัดการเรียนการสอนวิชาชีพปฏิบัติโครงการเกษตร

การดำเนินโครงการเกษตรของนักเรียน-นักศึกษาอาชีพเกษตร ซึ่งกำหนดไว้ตามโครงสร้างของหลักสูตรการเรียนการสอนนั้น แบ่งเป็นวิชาชีพปฏิบัติโครงการเกษตร 1-5 ในหลักสูตรพุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1 พ.ศ.2533) มุ่งที่จะค้ำทักษะวิชาชีพ โดยผ่านกระบวนการทำโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ และได้กำหนดวิธีการจัดการเรียนการสอน (กรมอาชีวศึกษา, 2534) ไว้ดังนี้

วิชาชีพปฏิบัติงานโครงการเกษตร 1 ให้นักเรียนทำโครงการเกษตรฝึกหัด ศึกษาการทำอาชีพเกษตรพื้นฐาน โดยอาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำขั้นตอนการปฏิบัติ การเรียนโครงการ การเสนอการปฏิบัติงานโครงการ การบันทึกการปฏิบัติงานและผลงาน การสรุปผลงาน พร้อมทั้งรายงานผลต่ออาจารย์ที่ปรึกษา

วิชาปฏิบัติงานโครงการเกษตร 2 ให้นักเรียนเลือกทำโครงการเกษตรที่ฝึกหัด ในด้านวิชาพืชศาสตร์ หรือสัตวศาสตร์ โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาคอยให้คำแนะนำ นักเรียนต้องเขียนโครงการเสนอ มีการบันทึกการปฏิบัติงานและผลงาน ประเมินผลงานเป็นระยะ แล้วสรุปผลงานต่ออาจารย์ที่ปรึกษา

วิชาปฏิบัติงานโครงการเกษตร 3 นักเรียนเลือกทำโครงการเกษตรที่ตนเองสนใจ ซึ่งสอดคล้องกับกลุ่มวิชาเลือกที่ตนเองเลือกเรียน โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาคอยให้คำแนะนำ นักเรียนต้องเขียนโครงการเสนอ มีการบันทึกการปฏิบัติงานและผลงาน ประเมินผลงานเป็นระยะ แล้วสรุปผลงาน รายงานต่ออาจารย์ที่ปรึกษา

วิชาปฏิบัติงานโครงการเกษตร 4 และ 5 ให้นักเรียนทำโครงการเกษตรที่ตนเองสนใจต่อเนื่อง หรือเปลี่ยนตามสภาวะตลาด โดยทำโครงการที่วิทยาลัยหรือที่บ้านก็ได้ (กรมอาชีวศึกษา, 2534)

2.1.10 ขั้นตอนการดำเนินงานโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ

การดำเนินงานโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1. เขียนรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการเกษตรที่นักเรียน-นักศึกษาสนใจ ตามแบบฟอร์มของระเบียบวิธีปฏิบัติว่าด้วยการดำเนินโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศที่กำหนด
2. เสนอโครงการต่อประธานโครงการเกษตร โดยจะต้องผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการดำเนินงาน อ.ก.ท. ครูที่ปรึกษาโครงการเกษตร และครูที่ปรึกษา อ.ก.ท.
3. ครูที่ปรึกษา อ.ก.ท. นำโครงการเสนอต่อประธานคณะกรรมการอำนวยการ อ.ก.ท. เพื่อลงนามเห็นชอบอนุมัติให้ดำเนินโครงการ
4. สมาชิก อ.ก.ท. ทำสัญญาขอเงินอุดหนุนโครงการเกษตรตามที่กรมอาชีวศึกษาจัดสรร กำหนดไว้ทุนละ 2,500 บาทต่อคนต่อโครงการ โดยปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยเงินอุดหนุน
5. ดำเนินตามโครงการที่เสนอ
6. รายงานผลความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการตามขั้นตอนที่กำหนด

7. สรุปผลและประเมินผลโครงการ

(วิทยาลัยเกษตรกรรมนครพนม, 2538)

2.1.11 ปัญหาในการดำเนินโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ

นิยม ศรีนพรัตน์ (2518) ได้สรุปว่า ปัญหาที่ทำให้โครงการเกษตรภายใต้การนิเทศไม่ประสบความสำเร็จนั้น เนื่องจากครูที่ปรึกษาโครงการไม่ออกไปนิเทศตรวจเยี่ยมโครงการของนักเรียน และผู้บริหารของสถานศึกษาไม่สนใจ ปล่อยปละละเลย ซึ่งในเรื่องเดียวกันนี้ ชัยชาญ วงศ์สามัญ (2531) ได้กล่าวว่า ปัญหาที่มักพบได้แก่ ขาดงบประมาณสนับสนุน ครูขาดประสบการณ์ ขาดความชำนาญ และขาดความมั่นใจ เนื่องจากครู-อาจารย์บางส่วนไม่ได้สำเร็จการศึกษาด้านการเกษตร ผู้เรียนจำนวนมากบ้านอยู่ไกล และครูอาจารย์ขาดพาหนะที่จะออกไปนิเทศตรวจเยี่ยม ผู้ปกครองไม่ให้การสนับสนุนและให้ความร่วมมือ ผู้เรียนขาดความเอาใจใส่ต่อโครงการ ขาดความรับผิดชอบและความกระตือรือร้น ครูที่ปรึกษาขาดอุปกรณ์ที่จะพัฒนาทักษะเกษตรของผู้เรียนอย่างจริงจัง

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พรทิพย์ นิมิตรพรสุโข (2521) ศึกษาถึงอุปสรรคบางประการที่มีอิทธิพลต่อการจัดโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ ในสถานศึกษาเกษตรระดับมัธยมศึกษาและระดับวิทยาลัยสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ พบว่า 1) สถานศึกษาขาดงบประมาณที่จะสนับสนุน โดยเฉพาะขาดเงินทุนที่จะให้นักเรียน-นักศึกษากู้ยืมมาลงทุนดำเนินโครงการ 2) สถานศึกษาไม่มีพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการดำเนินโครงการเกษตร เนื่องจากยังขาดระบบชลประทาน และเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์อย่างอื่นมีอยู่อย่างจำกัด ไม่พอเพียงกับการดำเนินโครงการ 3) ผู้ปกครองไม่เข้าใจถึงวัตถุประสงค์และวิธีการดำเนินโครงการ 4) นักเรียน-นักศึกษาไม่ได้ให้ความสนใจ และมีความตั้งใจในการดำเนินโครงการเกษตรอย่างจริงจัง 5) ครู-อาจารย์เกษตรไม่มีประสบการณ์ทางด้านอาชีพและการตลาดดีพอ ทั้งนี้เนื่องจากไม่มีโอกาสเข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้ นอกจากนี้ยังมีการกีดกันด้านการเรียนการสอนมาก จึงไม่มี

เวลาที่จะออกไปติดตามนิเทศโครงการได้อย่างทั่วถึง 6) ครู-อาจารย์ไม่มีวัสดุอุปกรณ์ และตำราประกอบการเรียนการสอนเกี่ยวกับการดำเนินโครงการเพียงพอ

พ่อพรหม ทรัพย์มงคล และคณะ (2532) ศึกษาถึงการวิเคราะห์ระบบและวิธีการจัดกิจกรรม อ.ก.ท. ทั้ง 45 แห่ง ในสังกัดกรมอาชีวศึกษา พบว่า 1) ครูที่ปรึกษา อ.ก.ท. ได้รับพิจารณาแต่งตั้งจากประธานคณะกรรมการอำนวยการ อ.ก.ท. มีมากกว่าครึ่งหนึ่ง รองลงมาได้รับพิจารณาโดยผ่านคณะกรรมการอำนวยการและคณะกรรมการดำเนินงาน อ.ก.ท. 2) เกณฑ์ที่ครูที่ปรึกษาใช้ในการพิจารณาเห็นชอบโครงการเกษตรของสมาชิก อ.ก.ท. ได้แก่ จะต้องเป็นโครงการที่เพิ่มพูนทักษะแก่สมาชิก มีตลาดรองรับผลผลิต มีทักษะพื้นฐานพอเพียง มีแหล่งเงินทุนดำเนินโครงการเกษตรได้ สามารถให้คำปรึกษาได้ดี และเป็นโครงการที่ทำรายได้สูง รองลงมาตามลำดับ 3) ปัญหาที่สำคัญในการดำเนินโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ คือ เรื่องเงินทุน สมาชิกส่วนใหญ่ร้อยละ 74.4 ใช้ทุนตัวเองหรือกู้ยืมครอบครัว มีเพียงร้อยละ 12.8 ที่ยืมจากวิทยาลัย และร้อยละ 7 เท่านั้นที่ยืมจากแหล่งอื่น 4) สถานที่ดำเนินโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ ส่วนใหญ่ทำที่วิทยาลัย โดยมีเพียงบางส่วนที่ทำที่บ้าน 5) ปัญหาเรื่องการจัดบันทึกโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศของสมาชิก ส่วนมากเกิดจากการไม่ได้ทำสม่ำเสมอ รองลงมาคือ การบันทึกไม่เป็น ทำผิด และไม่เห็นความสำคัญ โดยเฉพาะการทำบัญชีโครงการ 6) การนิเทศโครงการของครูที่ปรึกษา จะออกนิเทศประมาณ 4-5 ครั้งต่อโครงการ โดยวิธีการตอบปัญหา การแสวงหาทางแก้ไขปัญหา และสร้างขวัญกำลังใจให้กับสมาชิกในการดำเนินโครงการ 7) ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินกิจกรรม อ.ก.ท. คือ งบประมาณน้อย ครู-อาจารย์ในสถานศึกษาไม่ให้ความร่วมมือ โดยถือว่าไม่ใช่หน้าที่ ความพร้อมเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์มีจำกัด และสมาชิกส่วนใหญ่ไม่มีโอกาสมีส่วนร่วมเต็มที่ในการดำเนินกิจกรรม ครูที่ปรึกษามีภาระด้านอื่นมาก ขาดอุดมการณ์และแรงจูงใจในการทำงาน ขาดการเยี่ยมเยียนอย่างต่อเนื่องจากระดับกรม ผู้บริหารมีเวลาน้อยในการติดตามงาน

สารภี กุษ์ขวัญเมือง (2532) ศึกษาถึงปัญหาการจัดกิจกรรมชุมนุมเกษตรกรรมในอนาคตแห่งประเทศไทย (ช.ก.ท.) ระดับหน่วยท้องถิ่น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 3 พบว่า ระยะทางจากบ้านของสมาชิกไปยังโรงเรียนอยู่ไกล การเดินทางลำบาก การขาดยานพาหนะที่ใช้ในการตรวจเยี่ยมโครงการ จึงทำให้ครูที่ปรึกษาออกนิเทศโครงการ

ไม่ทั่วถึง พื้นที่ดำเนินการโครงการ การดำเนินการโครงการแบบรวมกลุ่ม สมาชิกไม่ค่อยตั้งใจในการปฏิบัติงาน ครูที่ปรึกษามีภาระหน้าที่งานสอนและงานด้านอื่นๆ จึงทำให้ไม่มีเวลาในการออกตรวจเยี่ยมนิเทศโครงการ ขาดเงินลงทุน และผู้ปกครองให้ความร่วมมือและสนับสนุนน้อย

ละมัย รูปน้อย (2531) ศึกษาถึงปัจจัยที่มีต่อรายได้จากโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี พบว่า

- 1) นักเรียนส่วนมากมีความสนใจดำเนินการทางด้านพืชสวน พืชผัก มากกว่าด้านสัตวบาล ช่างเกษตร และธุรกิจการเกษตร มีการบันทึกรายละเอียดต่างๆของโครงการ
- 2) ผู้ปกครองส่วนมากมีความพร้อมทางด้านการให้คำแนะนำสนับสนุนเกี่ยวกับการดำเนินการ โครงการ ดูแลโครงการแทน และช่วยจัดหาเครื่องมือในการดำเนินการ มีบางส่วนที่สนับสนุนเงินทุน ตลอดจนการจัดหาสถานที่ที่เหมาะสมให้ดำเนินการ 3) ครู-อาจารย์เกษตรส่วนมากช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะนำ มีการออกนิเทศโครงการ แจ้างราคา ผลผลิตให้ทราบล่วงหน้า ในระดับปานกลาง รองลงมาคือ การให้คำแนะนำในด้านการเขียนโครงการ แหล่งจำหน่ายผลผลิต แหล่งความรู้ทางการเกษตร และมีบางส่วนที่นำนักเรียนไปเยี่ยมชมฟาร์มของเกษตรกรที่ประสบผลสำเร็จ 4) นักเรียนส่วนมากได้รับความสะดวกในด้านการคมนาคมที่มีต่อการดำเนินการ ได้รับความสะดวกปานกลางเกี่ยวกับเรื่องการขนส่งผลผลิตไปสู่ตลาด ความเหมาะสมของพื้นที่และระบบน้ำในการดำเนินการ 5) นักเรียนส่วนมากได้รับคำแนะนำช่วยเหลือจากครู-อาจารย์เกษตร รองลงมาได้แก่ ญาติพี่น้อง และเพื่อนบ้าน 6) นักเรียนส่วนมากทราบราคาของผลผลิตก่อนดำเนินการ มีการจำหน่ายผลผลิตทั้งมีการขายส่งและขายปลีกด้วยตัวเอง มีการคัดคุณภาพของผลผลิต มีเพียงบางส่วนที่มีการรวมกลุ่มกันจำหน่ายผลผลิต

สุพจน์ ฐาปะนาคิลก (2535) ศึกษาถึงคุณค่าของโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศตามทัศนะของนักศึกษาอาชีวเกษตร วิทยาลัยเกษตรกรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนใต้ พบว่า 1) นักศึกษาเห็นคุณค่าของโครงการในภาพรวม ซึ่งมีประโยชน์มากต่อตนเอง โดยเรียงตามลำดับดังนี้ มีความรักในอาชีพเกษตรกรรมมากขึ้น เห็นคุณค่าของการทำงาน รู้จักจุดเด่นและจุดด้อยของตัวเอง มีความรับผิดชอบมากขึ้น และสร้างความมั่นใจให้ตนเองมากขึ้น 2) คุณค่าของโครงการแบ่งออกเป็น 4 ประเภทใหญ่ เรียงตามลำดับคือ การตัดสินใจ

และการแก้ปัญหา มีมนุษยสัมพันธ์และการเป็นผู้นำ ประสบการณ์ในการประกอบอาชีพ และ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามลำดับ

สมศักดิ์ ปาละจุม (2538) ศึกษาถึงองค์ประกอบแห่งความสำเร็จในการทำ
โครงการเกษตรภายใต้การนิเทศของสมาชิก อ.ก.ท. พบว่า มีความตั้งใจจริงในการทำ
โครงการ ความมีอิสระในการเลือกทำโครงการที่ตนเองสนใจ ความแข็งแรงและสมบูรณ์
ของร่างกายและสุขภาพจิต ความเป็นเจ้าของโครงการที่ทำ ความอดทนและความขยัน
หมั่นเพียรในการปฏิบัติงาน ความรู้ ทักษะ ของครูที่ปรึกษาโครงการที่เกี่ยวข้องกับงาน
โครงการ ความเข้าใจของครูที่ปรึกษาโครงการที่มีต่อลักษณะนิสัยของผู้ทำโครงการ การ
สนับสนุนพื้นที่สำหรับการทำโครงการจากวิทยาลัย ราคาของผลผลิต รายได้ที่ได้รับจากการ
ทำโครงการ ตลอดจนความเหมาะสมของโครงการต่อสภาพแวดล้อมและฤดูกาล

วิศวะ คงแก้ว (2532) ศึกษาถึงบทบาทของครูที่ปรึกษาตามความคิดเห็นของ
คณะกรรมการดำเนินงานองค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย ระดับหน่วย ในเขต
ภาคใต้ พบว่า ด้านความเป็นผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ ตาม
คุณลักษณะที่เป็นจริงอยู่ในระดับกลาง ซึ่งคณะกรรมการดำเนินงาน อ.ก.ท. มีความคาดหวัง
อยู่ในระดับสูง

วรรณิ จานงรักษ์ (2532) ศึกษาถึงบทบาทของครูที่ปรึกษาตามความคิดเห็นของ
อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาวิทยาลัย สังกัดกรมอาชีวศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า
1) ด้านบุคลิก ส่วนมากใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็น รองลงมาได้แก่ ความเชื่อมั่นใน
ตนเอง อารมณ์มั่นคงและหนักแน่น น่าเลื่อมใสศรัทธา สุภาพอ่อนโยน มีความสามารถในการ
ปรับตัวและเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม และยิ้มแย้มแจ่มใส ตามลำดับ 2)
ด้านมนุษยสัมพันธ์ ส่วนมากเข้าใจความคิดและความรู้สึกของนักศึกษา รองลงมาได้แก่ การ
ถ่ายทอดความรู้สึกสนใจและเอาใจใส่ ยอมรับในตัวบุคคล เห็นอกเห็นใจ ความเป็น
กันเอง ให้เกียรติ ตามลำดับ 3) ด้านคุณธรรมและความประพฤติ ส่วนมากมีความจริงใจ
เต็มใจให้ความช่วยเหลือ รองลงมาได้แก่ มีความประพฤติเป็นแบบอย่าง อดทน และรักษา
ความลับ 4) ด้านความรู้และประสบการณ์ ส่วนมากเรื่องหลักสูตร รองลงมาได้แก่ การให้
คำปรึกษาแนะนำ สนใจและทันต่อเหตุการณ์ การประเมินผล กฏระเบียบ และการจัดการ
ศึกษา ตามลำดับ

เฉลิม อ่อนละมัย (2537) ศึกษาถึงความสนใจในอาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า 1) นักเรียนมีความสนใจในอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลักมากกว่าร้อยละ 69.7 เป็นอาชีพที่มีรายได้ ชอบอยู่กับธรรมชาติ ชอบปลูกผัก เป็นอาชีพที่สามารถลดรายจ่ายในครอบครัวได้ มีอิสระไม่เป็นลูกจ้างของคนอื่น ได้อยู่กับที่ไม่ต้องเคลื่อนย้ายไปที่อื่น ชอบเลี้ยงสัตว์ และไม่ต้องใช้เงินทุนมาก ตามลำดับ 2) นักเรียนบางส่วนไม่สนใจที่จะประกอบอาชีพเกษตรเป็นหลัก เนื่องจากไม่มีทุนทรัพย์ และไม่มีหน่วยงานที่ให้การส่งเสริมและสนับสนุนเพียงพอ 3) นักเรียนมีความสนใจกิจกรรมในอาชีพเกษตรกรรม สนใจมากเกี่ยวกับเรื่องการเลี้ยงไก่ ได้แก่ ไก่ไข่ ไก่เนื้อ และไก่พื้นเมือง การปลูกข้าวเหนียว การปลูกมะม่วง การเลี้ยงปลา การปลูกกล้วย การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ การทำไร่ผสมผสาน การเพาะเห็ดฟาง การปลูกพริก การปลูกมะเขือและมะเขือเทศ 4) นักเรียนที่สนใจในอาชีพที่ไม่ใช่อาชีพเกษตรกรรม 3 อันดับแรกในระดับมาก ได้แก่ ตำรวจ ช่างเย็บเสื้อผ้า และพนักงานขายของตามห้างร้าน ตามลำดับ

ธฤต บุญชูศรี (2536) ศึกษาถึงการประเมินการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่า 1) โรงเรียนมัธยมศึกษาประมาณร้อยละ 70 ตั้งอยู่ในเขตชนบท มีไฟฟ้าใช้ แต่ขาดน้ำทำโครงการ ประชาชนมีอาชีพทำนา ฐานะยากจน การคมนาคมไม่สะดวก 2) โรงเรียนมัธยมทุกโรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพอิสระ ซึ่งส่วนมากเป็นบุคลากรในโรงเรียน บางแห่งมีกรรมการภายนอกร่วมด้วย โดยมีหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย อนุมัติ ติดตาม และประเมินผลโครงการ ดำเนินกิจกรรมที่โรงเรียนและที่บ้านของนักเรียน ได้รับการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์จากโรงเรียน และจัดซื้อเอง ส่วนเงินทุนได้จากโครงการอีสานเขียว และงบประมาณจากกรม 3) คณะกรรมการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ ผู้บริหาร ครูที่ปรึกษา และนักเรียน ตั้งใจในการดำเนินงานในระดับสูง ส่วนการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ การจัดตลาดนัดเพื่อจำหน่ายผลผลิต การเผยแพร่ผลงานฝีมือของนักเรียน มีเพียงส่วนน้อย 4) นักเรียนรวมกลุ่มดำเนินโครงการมากกว่าบริษัท 5) ปัญหาการดำเนินโครงการ ได้แก่ บ้านของ

นักเรียนห่างไกลและกระจัดกระจาย และตลาดอยู่ไกล 6) ผู้บริหาร ครูที่ปรึกษาโครงการ และนักเรียน มีเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพอิสระ

Hillison (1993) ศึกษาถึงบทบาทขององค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งเวอร์จิเนีย Future Farmers of Virginia (F.F.V.) ในการพัฒนาองค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา Future Farmers of America (F.F.A.) พบว่า องค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งสหรัฐอเมริกาได้พัฒนารูปแบบการดำเนินกิจกรรมมาจากองค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งเวอร์จิเนีย ตั้งแต่ปี ค.ศ.1925 ซึ่งรูปแบบที่นำมาพัฒนากิจกรรม ได้แก่ สัญลักษณ์ บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินงาน บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการอำนวยการ และบทบาทของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ระดับของสมาชิก และระเบียบวิธีปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรม ทั้งในระดับภาคและระดับชาติ

Hoover and Scanlon (1991) ศึกษาถึงการตัดสินใจเข้าร่วมเป็นสมาชิก F.F.A. และเข้าร่วมดำเนินโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศของนักเรียนระดับชั้นเกรด 8 พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นเกรด 8 มีความตั้งใจที่จะสมัครเข้าเป็นสมาชิก F.F.A. และเข้าร่วมดำเนินโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ พร้อมทั้งมีความต้องการที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นเกรด 9 ซึ่ง 1 ใน 4 เป็นเพศชายตัวขาว พักอาศัยอยู่ในฟาร์ม ส่วนนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำมีความสนใจในอาชีพเกษตรกรรมเท่ากับนักเรียนที่มีผลการเรียนดี ส่วนเรื่องการเห็นคุณค่าของสมาชิกและการดำเนินโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศนั้น มีอิทธิพลระดับมากต่อการตัดสินใจสมัครเข้าเป็นสมาชิก และกิจกรรมดังกล่าวจะเป็นสิ่งที่ทำให้คนหนุ่มสาวได้มองเห็นประโยชน์ในอันที่จะนำไปพิจารณาส่งเสริมและเผยแพร่ต่อชุมชน ส่วนนักเรียนที่ไม่ได้สมัครเข้าเป็นสมาชิก F.F.A. นั้นมีความคิดเห็นว่า การเข้าร่วมเป็นสมาชิก F.F.A. และเข้าร่วมดำเนินโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศนั้น น่าจะมีความเหมาะสมกับเพศชายที่มาจากฟาร์ม หรือเกษตรกรที่มาจากฟาร์ม

Dormody and SeEVERS (1994) ศึกษาถึงการพัฒนากิจกรรมและการมีส่วนร่วมของสมาชิก F.F.A. ในลักษณะของการเป็นผู้นำ กรณีศึกษาสมาชิก F.F.A. ในมลรัฐโอริโซนา โคโรลาโด และนิวเม็กซิโก พบว่า สมาชิก F.F.A. จำนวน 100 คน เป็นคณะกรรมการหรือผู้นำถึง 12 คน ได้อาศัยหลักการของ 4-H Club เป็นหลักการในการ

พัฒนากิจกรรรม โดยเฉพาะการประชุม การเลื่อนระดับ การให้คำปรึกษาแนะนำแก่สมาชิก ซึ่งได้มีการจัดประชุมสัมมนาตามรูปแบบประจำปีไทย ตลอดจนการสร้างความสัมพันธ์กับ ชมรมอื่นๆ และมีการส่งเสริมกิจกรรมการมีส่วนร่วมระหว่างสมาชิกกับคณะกรรมการหรือ ผู้นำ พร้อมทั้งหาโอกาสออกประชาสัมพันธ์การรับสมาชิกองค์การใหม่อย่างต่อเนื่อง ส่วน สมาชิกผู้ที่มีความประสงค์ที่จะสมัครเข้าเป็นคณะกรรมการหรือผู้นำ และการดำเนินโครงการ เกษตรภายใต้การนิเทศนั้น จะต้องได้รับการคัดเลือกจากคณะกรรมการและครูที่ปรึกษาตาม ระเบียบวิธีปฏิบัติก่อนดำเนินกิจกรรม

Johnson (1993) ศึกษาถึงองค์ประกอบที่ทำให้สมาชิก F.F.A. ที่มีผลสัมฤทธิ์ใน ช่วงเวลา 3 ปี กับการแข่งขันทักษะทางการเกษตรในมลรัฐมิสซิสซิปปี พบว่าสมาชิก F.F.A. มีผลสัมฤทธิ์ในการแข่งขันทักษะทางการเกษตรอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำ และในอนาคตยังมี แนวโน้มที่จะลดต่ำลงไปอีก ดังนั้นคณะกรรมการและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับครูที่จะมี การวางแผนในการพัฒนา โดยเฉพาะการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนากิจกรรรม แก่ สมาชิก F.F.A. ผู้ที่มีประสบการณ์ในการดำเนินกิจกรรมจะมีความสัมพันธ์เกี่ยวกับเรื่อง ดังกล่าวในทางบวก ส่วนสมาชิกผู้ที่มีอายุและระดับทางการศึกษาเกษตรที่แตกต่างกันนั้น จะ ไม่มีผลต่อความสัมพันธ์ถึงผลสัมฤทธิ์ของการแข่งขันทักษะทางการเกษตรเลย

Norris (1988) ศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรของการศึกษาทางการเกษตร ในมลรัฐเท็กซัส พบว่าหลักสูตรที่มีการเปลี่ยนแปลงใหม่ได้กำหนดให้มีการเรียนการสอนจาก เดิม 1 ปีการศึกษา (ตลอดปี) มาเป็น 1 ภาคการศึกษา (2 ภาคการศึกษาต่อปี) หรือ หลักสูตรครึ่งปี ซึ่งมีผลโดยตรงต่อครูเกษตรระดับ 2 ส่วนเรื่องที่ได้รับการเปลี่ยนแปลงที่ กำหนดไว้ในหลักสูตรใหม่ ได้แก่ การจัดกิจกรรม F.F.A. การเข้าเป็นสมาชิก การ ดำเนินโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ การให้คำปรึกษาแนะนำของครูที่ปรึกษา จากการ เปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างครูที่ปรึกษากับสมาชิกเพิ่มขึ้นในทางบวก ดังนั้นครูที่ปรึกษาควรที่จะให้ความสำคัญและตระหนักในหลักสูตรใหม่ เพื่อเป็นแนวทางใน การพัฒนากิจกรรรมของการเรียนการสอนต่อไป

Kargbo (1985) ศึกษาถึงการวิเคราะห์เนื้อหาซึ่งเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ เกษตรในประเทศ Sierra Leone ที่สหรัฐอเมริกาให้การสนับสนุน พบว่า 1) การ ดำเนินกิจกรรมได้อาศัยหลักการของ F.F.A. โดยเฉพาะการดำเนินโครงการเกษตร

ภายใต้การนิเทศ ซึ่งได้มีการจัดการเรียนการสอนทั้งในชั้นเรียนและการจัดการศึกษาผู้ใหญ่

2) องค์ประกอบที่ทำให้การดำเนินโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศบรรลุผลสัมฤทธิ์นั้น ประกอบด้วย (ก) ทักษะการสอน (ข) การเป็นผู้นำ (ค) การสำรวจตรวจสอบ (ง) การทำงานล่วงเวลา (จ) การทำงานอดิเรก (ฉ) การมีส่วนร่วม (ช) การฝึกอบรม (ซ) การเงิน (ฌ) การอนุรักษ์ (ญ) พฤติกรรมวัยรุ่น และ (ฎ) การบริการชุมชน

3) ครูเกษตรจะต้องมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการเกษตร ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักในการพัฒนาประเทศ Sierra Leone ต่อไป

Pardue (1990) ศึกษาถึงแนวทางในการคัดเลือกสมาชิก F.F.A. ที่จะศึกษาแผนการเรียนสาขาสัตวปีกของนักศึกษาที่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท พบว่าร้อยละ 53 เป็นสมาชิกที่มาจากฟาร์มปศุสัตว์ หรืออาศัยอยู่ในเขตชนบท มีประสบการณ์ทางด้านสัตวปีก และสมาชิกเหล่านั้นเคยมีประสบการณ์ในกิจกรรม 4-H Club และเคยเข้าร่วมกิจกรรม F.F.A. พร้อมทั้งมีความสัมพันธ์กับสถาบันหรือวิทยาลัยเกษตรกรรมมาก่อน ซึ่งในปี ค.ศ. 1983-1987 มีผู้สนใจได้สมัครเข้าเป็นสมาชิกสาขาสัตวปีกเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 13 ของสมาชิกทั้งหมด